

# Г6РД ПЕЧОРА

№ 40 (1455)

Май

26-6д лун

1939 во

ВКП(6) Изъваса рай-  
комл6н да райиспол-  
комл6н орган

## Образцов6я ну6дам кыл6дчан уж6яс

ВКП(6)-л6н XVIII-6д сезд Кожм6д Сталинск6й п6атилеткалыс план обсъдайт6м б6рын шуис в6з6 жона паск6дны в6р промышленност. 1942 воын л6б л6з6ма да кыск6ма фелов6й в6р 200 мильион кубометр л6б6 1937 во дин6 составлайт6 180 пр6цент. Таж6 зев серюзнож могс6 олм6 п6рт6м в6сна должен6с бид партинож да непартинож большевик, бид честнож ужалыс ж6з приниматны активнож участие социалистическ6й странаы тырмым6н в6рзаготовит6м куза.

Г6г6рвоана, мыж в6рзаготовитан уж6яс ну6д6м (в6р п6р6д6м да кыск6м) с6мын на жын уж6яс. Они главножыс сыын, медым аскад6 да ставнас сетны заготовит6м в6рс6 социалистическ6й строикажаслы.

Первичнож жуасын заводичисны кыл6дчан уж6яс. Первичнож кыл6дч6м—исклучителнож кывкутана фел6. Став сиж6 в6р материалс6, код6с кыск6ма жуас дор6, катшщещас выл6, кол6 медса жењыд срок6н кыл6дны, и кыл6дны н6дт6 кер воштыт6г.

Кол6 г6г6рвоны, мыж первичнож жуасын кыл6дчан фел6с6 решайт6 лун, час. Но та выл6 виз6дт6г, 6н6з торжа колхозжасса веск6длысжас оз к6сжыны г6г6рвоны таж6 ыжыд важноста уж6ыслаыс т6дчанлунс6, да мыж в6сна 6н6з ез тырмым6н выделитны колана ж6з вын кыл6дчан уж6яс выл6 (Гамса „Севернажа коммуна“, Сизабскса „Трактор“ колхозжас), а Кипијево сиктс6ветувса „Пп6атилетка“ колхозса веск6длыс Артејев вескыда сувт6ма саботаж выл6 да 6н6з на ез м6д6д н6дт6 морт6с кыл6дчан уж6яс выл6.

Колана мында ж6з вын не выделит6м сувт6д6 угроза ул6 кыл6дч6м. 6д Кожжу запањын колана 211 морт места6 ужал6 с6мын 64 морт, Ш6р куча запањын 152 морт пыдди с6мын 62 морт. Абу буржык фел6дыс и первичнож жуасын.

Жона ом6л фел6дыс 6н6з такалаж6н да пуржасан реквизиит6н. Такелаж кул6 Ухтаын, и весиг 6н6з в6рпромхозса да Ухта в6рпунктса веск6длысжас с6мын м6впал6ны такалаж перебр6сит6м жылыс. Саж6 оз к6сжыны г6г6рвоны, мыж запањжас сувт6д6м сулал6 такалаж сајын. Пуржасан реквизиит заготовит6ма с6мын на 70 пр6цент мында.

Абу бур фел6дыс и райлехоз куза. Кол6 пуржавны да кыл6дны 11.000 кубометр пес. Они кежл6 колана 53 мортжас ужал6 с6мын

20 морт. Жона ом6л фел6дыс кыл6дчан уж6яс вылын ужалысжас6с колана пр6дуктажас6н снабжайт6м куза.

Мыж кол6 в6чны сымогыс, медым образцов6я ну6дны кыл6дчан уж6яс, медым не допуститны 1937 воса да кол6м воса практикас6 кыл6дч6мын, корж6 кынмис еурс кубометржас6н в6р?

Кол6 талун-аски ж6 м6д6дны колана мында ж6з вын колхозжасыс. Оз вермы лоны некущ6м сорни сы жылыс, мыж ж6з вын абу, нек6д6с м6д6дны. Тажи м6дас сорнитны с6мын сиж6, код6 оз к6сжы г6г6рвоны кыл6дч6млыс—кыз государственнож важноста уж6ылыс т6дчанлунс6.

Кол6 кып6дны кыл6дчан уж6яс вылын ужалысжаслыс уж6 производителност. Ни 6ти кыл6дчан участок, бригада, кыл6дчан уж6ывса ужалыс не должен колны бок6 Кожм6д Сталинск6й Пп6атилетка нима социалистическ6й ордыс6мыс. Кожжу запањса ужалысжас суртчисны социалистическ6й ордыс6м6 Ш6р куча запањса ужалысжаск6д. Таж6 зев бур. Но таж6 с6мын на бур заводит6м, могыс сыын, медым социалистическ6й ордыс6м паск6дны век в6з6 да сиж6 подув вылын шед6дны стахановск6й уж6.

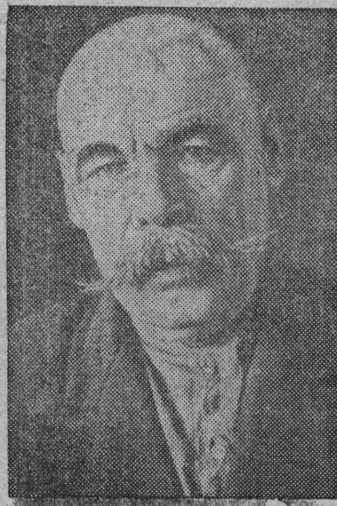
Кыл6дчан уж6яс вылын ужал6ны уна стахановецжас, коджас не с6мын тыртал6ны нормајас, а 2-3 п6вевтырт6ны асланыс образцов6й уж6н сиж6 нормајасс6. Могыс сыын, медым стахановск6й уж6 методжас вуж6дны бид кыл6дчысылы, мобилизуйтны сиж6 уж6 пример вылын став кыл6дчан участокжасса ужалысжас6с.

Партинож да комсомольск6й организацијајас должне6с котыртыны ужалысжас п6всын массов6й политическ6й уж6. Таж6 ужас подувнас должен лоны партијал6н XVIII-6д сездлыс материалжас пыдди изучайт6м, да сиж6 под вылын ужалысжаслыс производственнож воэм6стч6м кып6д6м. Ыжыд т6дчанлун кыл6дч6м бура котырт6мын, успешноја ну6д6мын имеит6 кыл6дчан участокжасын, бригадажасын, запањжасын стенгазетжас котырт6м. И таж6н, должен6с веск6длыны партинож, комсомольск6й организацијајас.

Мижан ем став позанлунжасыс, медым кыл6дчан уж6яс ну6дны успешноја, образцов6ја. И кывшут6г, ми должен6с сетны социалистическ6й государстволы сиж6 колана в6рс6, код6с мижансањ виччыс6ны социалистическ6й строикајас.

„Алтајск6й крајын т6дса воњынмуныс колхозныкжас Жефремовл6н да Чумановл6н ж6венојас 1936 воын полуцитисны 213-сањ 375 пудж6з гектар вылыс. Таж6 в6ли тыр виччыст6мторж6н местнож агрономжаслы. М6д во вылын Белоглазовск6й районуыс таж6 да мук6д ж6венојас шед6дисны в6влыт6м урожај—427--457 пуд гектар вылыс. 1938 во вылын Чуманов жорт гектар вылыс полуцитис 512 пуд“.

(ВКП(6)-л6н XVIII-6д сезд вылын Андрејев жортл6н вистал6м речыс).



Снимок вылын: (шујгасањ вескыд6): Белоглазовск6й районуыс „Искра“ колхозыс ж6венејов6й, РСФСР Верховнож С6ветса депутат М. Је. Жефремов жорт—Сибирын вылын урожајжас в6сна тышкас6м куза движенејын инициатор да Белоглазовск6й районуыс „Молодаја Гвардија“ колхозыс ж6венејов6й И. Је. Чуманов, код6 вылын урожај в6сна тышкасыс колхознож мастержас п6всыс явлаетч6 6ти6н.

С. Чермышкин6н фото.

ТАСС-л6н Бјуро-к6шине.

## Кыл6дч6м куза жу6ржас

Маж 23-6д лун6 Изва выл6 усан посни жуасын заводичис кыл6дч6м.

Вежа вож жу куза кол6 петк6дны 11054 к6м. в6р. Они кежл6 жу выл6 л6з6ма став в6рыс да жу вомганыс 38 километр сајын молл6н журыс. Ж6з вын кол6 в6ли 117 морт, а ужал6 90 морт.

Улыс 6д6с жу куза кол6 петк6дны 8880 куб. в6р. Они кежл6 Лун вож жу вомсањ мол журыс6 вад6д6ма 13 км. сај6з. Ж6з вын кол6 в6ли ужавны 107 морт, а ужал6 с6мын 44 морт.

Косја пышкыс кол6 в6ли кыл6дны кол6м воса кол6л6м в6р 1553 к6м., код6с кол6 петк6дны 27 километр

сајыс. Они кежл6 кер в6дма нин перетагад 50-60 пр6цент мында. Кыл6дчан ужын кол6 ужавны 64 мортлы, а ужал6 с6мын 20 морт.

Жежыд Кежда жу куза, жу вомсањ 84 километр сајыс, кол6 кыл6дны 10914 кубометр в6р. Они кежл6 л6з6ма катшщ6д вылыс с6мын 1000 кубометр. 94 ужалыс места6, ужал6 с6мын 31 морт.

С6быс жуыс, жу вомсањ 160 километр сајыс, кол6 петк6дны 4024 кубометр в6р. Они кежл6 с6мын на вад л6з6ма 1000 кубометр в6р. Ж6з вын кол6 в6ли 37 морт, а ужал6 22.

## данцигын анџипольск6й террор

данцигсањ полск6й печат жу6рт6 данцигск6й фашистжасл6н выл6 выступлениејас жылыс.

Маж 20-6д лун6 фашистжасл6н толпа кижасын оружиједн да гранатажас6н уск6дчис Клодоваын (данциг6л6н асыввыв Пруссияк6д граница) вылын полск6й таможеннож инспекторжасл6н керка выл6. Пансис вооруженнож столкновениејас.

Фашистжас к6сжылысны сиж6 уск6дчыны данцигын Польшаса генералнож комиссар заместителл6н автомобил выл6, код6 локтис про-

исшествиејас мунан места6. данцигын Польшаса генералнож комиссар Ходацкиј зајавитис решителнож протест данцигск6й сенатлы да данцигын олыс полск6й населенијелы да служашщ6йжаслы корис безопасностлыс гарантijaјас.

Уна французск6й газетжас индал6ны, мыж данцигск6й территория вылын медб6рја событijeјас лоисны директивајасл6н резултат6н, коджас6с п6лучит6ма данцигск6й фашистжас6н Берлинсањ. (ТАСС).

## Заводичисны г6ра-к6за уж6яс

Ражонувса колхозжасын заводичисны г6ра-к6за уж6яс.

Маж 20-6д лун6 г6ра-к6за уж6 выл6 петис Изваил сиктс6ветувса „Краснож партизан“ колхоз, маж 23-6д лун6—Нашабожса „III-6д пп6атилетка“ да маж 25-6д лун6 Брыкаланскса Максим Горкиј нима да Устыжмаса „Краснож косар“ колхозжас.

Колхозныкжас да колхозныцајас ыжыд воэм6стч6м6н бостисны г6ра-к6за уж6яс6. Наж6 к6сж6ны таво шед6дны колхознож жуас вылыс сталинск6й урожај.

А. КАЊЕВ.

## Нју-Йоркса Всемирнож выставка вылын

Нју-Йоркса Всемирнож выставкакывса павилонжасын уна сикас експонатжас кынчи имеитч6 разн6й сооруженијејасл6н ыжыд лыд, коджас сувт6дал6ма6с выставка мичм6д6м да посетителжаслы развлеченије выл6.

Выставкал6н территория выл6 вост6ма кык театр. Таыс кынчи ем кык зев ыжыд театралнож зрелищещас—морск6й амфитеатр в6сса сын6д улын 10 сурс виз6дыс выл6 да цирк 7 сурс виз6дыс выл6. Морск6й амфитеатрын сетс6 ыжыд представлениејас искуственнож ты вылын. Выставка мичм6д6ма медса различнож сикас размержаса скульптуражас6н.

Выставкаса территория вылын дејствујт6 20 фонтан. Медса ыжыд фонтаныс представлајт6 аснас жона сложнож техническ6й сооруженије. Ваыс, код6 пет6 таж6 фонтансыс, прибретајт6 медса причудливож формајас. Фонтанл6н дејствиејас сопровождает6 музыка6н.

Выставка вылын ыжыд места занимајт6 развлеченијел6н от6ел. Специалнож павилонлы сет6ма тропическ6й джунглејжаслыс вид. Сени—сурс дор6 объекјана да мук6д животнојжасл6н ыжыд лыд.

Выставка вылын, код6с посетшайт6 бид лун дас сурсжас6н морт, имеитч6 80 унжык ресторана, обшщ6ја 43 сурс морт выл6. Ресторанжасыс поз6 аҗыны луб6й националнож блудо. Американск6й печат торж6н пасј6 советск6й павилонныс ресторана, сыл6н националнож Украинск6й да Кавказск6й блудојас6н.

(ТАСС).







## ВКП(б) ІСТОРІЯ ВЕЛІДЫГАСЛЫ ОТСӨГ ВЫЛӨ

## ЛІКВІДАТОРЈАСЛЫ ДА ОТЗОВІСТЈАСЛЫ ПАНЫ Д БОЛШЕВІКЈАСЛӨН ТЫШ

1905 вога революція по-терпітс пораженіе. 1907 вога јун 3 лунд царскөј правітелство вчс сіг шу-сана „третјејунскөј пере-ворот“. II Государственнөј дума влі вөтлөма, влі лөдма вьл, јавө черносо-теннөј избірателнөј закон, коді обеспечіајтө думайн унжык местасө крупнөј землевладельца да торго-во-промышленнөј буржу-азіа верхјас сайн; рабо-чөјјаслыс да крестаналыс бөрјасан „правојас“ влі вөдөма пөшчө нінөм абуө; II Государственнөј думас с.-д. фракціјаөс влі сетө-ма судө да ыстөма Сібірө. Воісны реакціја торжесто-лөн, помещікјас да бур-жуазіа торжестволөн сө-кыд војас.

Самодежавіе заводітс нудөны массөвөј сікөј рас-права революціоннөј народ-көд, медвоз рабочөј клас-көд. Сурјасөн кыпавлісны виселіцајас, Карателнөј ек-спедиціјајас да военно-по-левөј судјас лылісны мас-сајасөн рабочөјјасөс да крестанаөс, казнітисны да мучітисны најөс царскөј турмајасын.

Реакціјалөн нінөмөм кут-төм разгул да пролетаріат-лөн массөвөј тыш упадок условіејасын заводітс ре-волюціоннөј организација-сыс пролетаріат мелкобур-жуазнөј попутчкјаслөн, кодјас сы дорө примкні-лісны революціоннөј ги кыптылан кадө, паніческөј пышјөм. Упаднічество, ренегатство, лічнөј олдөм мунөм, містікаөн увлекіајт-чөм—со мыј характерізујтө тајө кадө мелкобуржуаз-нөј інтеллігенціјаөс.

Пролетаріат мелкобур-жуазнөј попутчкјаслөн ре-волюціјаөс тајө јандыөтөм отрекітчөмлөн отраженіе-өн лоіс РСДРП пышкын ліквідаторство да отзовізм — оппортунізмлөн кык вьл-вөд—чужөм. Ліквідаторјас открьтөја, а отзовістјас — „левөј“ фразіјас улө сәјөд-чөмөн зылісны бырөдны рабочөј классыс революціоннөј партіја, сылыс ре-волюціоннөј теоретіческөј да программнөј принципјас.

Сөмын большевікјас кол-лісны революціоннөј знам-ялы вернөдөн. Пролетарі-атлөн революціоннөј тыш жужыд упадок условіејас-ын, реакціјалөн бешеннөј выныштчөмјас вьлө вөдө-төд, большевікјаслөн основ-нөј јадро Ленин да Сталин јурнудөмөн ліквідатор-ствокөд да отзовізмкөд немміртічтөм тышын дор-јіс партіјаөс да подготові-тіс массајасөс вьлө революціоннөј подјөмө.

\* \*

Революція пораженіе бөрын меньшевікјаслөн јона ыжыджык лыдыс Аксельрод, Мартов, Мартынов, Сан, Троцік (бөрјас, кыч і пыр, маскірујтс асыс ліквіда-торскөј вөдөдласјасөс гора

фразіјасөн) јурнудөмөн лоісны ліквідаторјасөн. На-јө, кычі шудма „ВКП(б) іс-торіја краткөј курсы“, „требујтөны ліквідірујтны, бырөдны пролетаріатлыс нелегалнөј революціоннөј партіја, пыр јонжыка вос-сөн отказывајтчөны партіја программаыс, партіјалөн революціоннөј мојасыс да лозунгјасыс, зылісны котыртны асысны, рефор-містскөј партіја, кодөс рабо-чөјјас нөмітисны „столы-пінскөј рабочөј партіјаөн“ („ВКП(б) історіја краткөј курс“, 138—139 літб.).

Третјејунскөј режім сы-лөн політїческөј реакціја разгулөн, сылөн черносо-теннөј думадн да рабочөј-јаслөн економіческөј заво-јеваңіејас вьлө наступај-төмөн ліквідаторјас обя-вітісны „культурнөј капита-лізмөн“, подліннөј буржу-азно-констітуціоннөј режім-өн. Россіјаын пө власт ло-іс нін буржуазнөдөн, ут-верждајтлісны најө, да нін-өмла сіг кө вччысны вьлө революція, возын—мірнөј развітіе, реформајас туј куза мунөм. А сіг кө, то колө важја нелегалнөј партіја, виставлісны најө, распустітны да стрөітны вьлө, открьтөј партіја, сі-јөс столыпінскөј режім ус-ловіејасөс пріспособлајтө-мөн.

Тащөм оценка нінөм өт-кофсө действітелносткөд ез імеіт. Тајө влі пані-ческөја бөрынтчөм, рево-люціјаөс вескыда өткажіт-чөм, воөса ренегатство.

Збылысөс, кыч і ндыліс Ленин, јун 3 лунса закон лөдөмөн да столыпінскөј аграрнөј законодательство-дн<sup>1)</sup> царскөј самодежавіе вчс сөмын вьлө шаг бур-жуазнөј монархіјаө вужан туј куза. Помещічөј зем-левладельіе важ мозыс вө-лі став государственнөј строј подулөн. Господству-јущөј классјасөн кыч і 1905—1907 војасса революці-јаөз, коллісны крепостык-помещікјас да крупнөј торгово-промышленнөј ка-піталлөн представітелјас.

„Самодежавіе, — гіжліс Ленин, — важмозыс сулалө, кыч і главнөј враг пролета-ріатлөн да став демократі-јалөн“. (Соч., т. XIV, 28 літб.).

Тајө означајтс, мыј сіјө мојасыс, кодјас сулалісны буржуазно-демократіческөј революціја возын, нө өтөдс ез ло разрешітөма: крес-танство помещікјаслыс му ез получіт, рабочөјјас ез получітны 8 часа ужалан лун да царскөј самодежаві-е ез ло свергнөдөма. Сы вөсна большевікјас лыдөны, мыј пролетаріат рево-люціоннөј партіјалөн мојөн

лөд вынјас чукөртөм да са-модежавіеөс победөнос-нөја революціоннөја штур-мујтөм гөтөвөтөм. Сөшөм штурмлөн первој условіе-өн влі нелегалнөј парті-нөј организација, кыч і парті-ја став ужлыс подув сох-ранөтөм да јонмөдөм да ре-волюціоннөј агітација да пропаганда вьлө легалнөј почанлунјас іспользујтөм. Та вьлө колө влі пошпада-төм тыш ліквідаторјаскөд, кодјас обявляјтлісны парті-јалыс нелегалнөј органи-зацијајас ковтөмјасөн да соз-нателнөја кістлісны сіјө ор-ганізаціјајасөс. Ліквідатор-јас сүјсісны легалнөј рабо-чөј организацијајасө (проф-сојузјасө, кооператівјасө, просветітелнөј общество-јасө), да сетысан тышка-сісны партіјакөд, рабочөј классыс легалнөј органи-зацијајас партіјаөс торјөд-ны да сылы прөтөвоста-вітны зылімөн.

Большевікјас кутісны нудөны ліквідаторстволы паны немміртічтөм тыш сы-лөн чужан кадөсан. РСДРП-лөн декабрскөј конферен-ціја (1908 во), көні унжык-ыс вөліны большевікјас, сетіс третјејунскөј режім-лыс да партіјалөн воөд вь-лө мојаслыс ленинскөј доңјалөн. Конференціја чук-саліс большевікјасөс лікві-даторјаскөд решітелнөј ідејнөј да организационнөј тышө.

Ленин гіжіс ліквідатор-јаслы паныд вьлө уна статө (вөдө XIV, XV, XVI, XVII томјас), кодјасын ерөдөіс налыс збыл чужөмбан—рабочөј класс фелды із-менікјаслыс, буржуазіа пособнікјаслыс чужөмбан. Ленин да Сталин ндылісны, мыј организационнөј лікві-даторство да марксістскөј партіјалөн теоретіческөј да программнөј подувјаслы прінціпалнөј тыш кустын ем меөса топыд јітөд.

„Кавказсан пісмөјас“ — аслас статөјасын Сталин јорт ерөдөіс программнөј да тактіческөј ліквідатор-ство грузінскөј меньшевік-јас выступленіејасыс, код-јасөн јурнудөіс Ној Жорданіја. Бөрјас выступітс демократіческөј республі-ка да 8 часа ужалан лун требујтөмлы паныд. Сталин јорт індіс, мыј Жорданіја-өн выскажөтөм положені-ејас ем „партіјалыс про-грамма ліквідірујтөм, лік-відација, коді требујтө мө-жанлыс программа кадетјас программаө пріспособөтөм“ (Ленин да Сталин, т. I, 527 літб.).

Ліквідаторство разобла-чајтөмөн, большевікјас пет-көдлісны рабочөј масса-јаслы збыл чужөмбансө бьдөікас оппортунізмлыс да медвоз меньшевізм-лыс, сіјөн мыј ліквіда-торство — меньшевікјаслы чік закономернөј јавленіе.

(Помсө вөдө доктан №-ыс)

## АГІТКОЛЛЕКТИВ КОТЫРТӨМ ДА УЖАЛӨМ ЈЫЛЫГ ПРІМЕРНӨЈ ПОЛОЖЕНІЕ

1. Агітаторјаслөн коллек-тів котыртсө промышлен-нөј да транспортнөј пред-пріјатіејас, колхозса, МТС-са, совхозса, учреждөніе-са партіјнөј комітет бердын. Сіјө сіктса местностјасын, көні абуөс парторганізаці-јајас, агітколлективјас котыртсөны да вескөдлысөны вескыда ВКП(б) райкомөн.

Партіјнөј комітет бөрјө агітаторјаслыс кадрјас мед-бур партіејасыс, комсо-мольцајасыс, стахановецја-сыс да ударнікјасыс, полі-тіка боксан грамотнөј парті-нөј да непартіјнөј боль-шевікјасыс, кодјас кужөны дорјыны коммуністїческөј партіјалыс фелө, кодјас кужөны прөстөј да гөдөрвоа-на кывјөн разјаснајтны мас-сајаслы партіјалыс політі-ка да ужалыс јөзөс інтере-сүтыс вопросјас, сәдмөдны да кыпөдны налыс творчес-көј енергіја да воімөстчөм.

2. Агітаторјаслөн пер-соналнөј состав обсуждајт-сө да вынөдөсө партіјнөј комітетөн, а сені, көні абу партіјнөј комітетыс, — ВКП(б) райкомөн. Став вын-өдөм агітаторјас пыртсө-ны агітколлектив составө.

3. Гырыс предпріјатіеја-сын, көні емөс цеховөј парті-нөј комітетјас, агітатор-јаслөн общезаводскөј кол-лективкөд өтщөц котырт-сөны агітколлективјас цех-овөј партіјнөј комітетјас бердын. Сені, көні сіјө це-лесообразнөј агітколлектив-јас котыртсөны сменајасын.

4. Предпріјатіејаслы да учреждөніејаслы, көні агі-таторјасыс абу уна, котырт-сөны кустовөј агітколлек-тивјас ВКП(б) райком бердын.

5. Агітаторјаслы, кодјас ужалөны населеніе пөв-сын сіјө олан места серті, вермас лоны котыртөма агітколлектив јонжыка ыжыд предпріјатіејас пар-тіјнөј комітет бердын, код-өс прікрепөтөма населені-јелөн сіјө группа дінө по-літїческөј уж нудөмөмогыс.

6. Фабрікаса, заводса, кол-хозса, совхозса, МТС-са, учреждөніејас агітколлек-тив, возглавляјтсө партіјнөј комітетса секретарөн. Сме-најасын агітколлективјасса вескөдлысјасөн да ВКП(б) райком бердын котыртөм агітколлективјасса вескөд-лысјасөн торјөдсөны прө-вереннөј большевікјас парт-організаціјаөс руководаш-щөј актів составыс. Агіт-коллективјас вынөдөсөны ВКП(б) районнөј комітетөн, а парторганізаціјајасын, кө-ні вескөдлөны політөфел-јас, — соответствујущөј політөфелөн.

7. Агітколлектив ужалө план серті, коді вынөдөсө парткомөн. Планын дол-жен лоны урчөтөма агіта-торјасөн, бесөдчөк-чтецјас-өн докладјас, бесөдајас да чөткајас кежлө агітационнөј уж содержаніе, методјас да формајас куза лөсөд-чөм. Планын колө урчөтны партіјалыс да правітелство-лыс зөв важнөј шудјас, СССР-лыс международнөј

положеніе, массово-політі-ческөј кампаніејас бьдлун да систематїческөја разјас-најтөм, стахановскөј дві-женіе, антїрелігіознөј про-паганда вопросјас разјас-најтөм, іностраннөј развед-кајасса шпіонскөј уж прі-јомјаскөд да методјаскөд населеніеөс төдмөдөм, ужалыс јөзөс інтересүтыс вопросјас разјаснајтөм. Агітколлективлөн собрані-ејас (занатіејас) нудөсө-ны декадаын прімернө өт-чыд. Ужалыс јөз пөвсын пырыстөм пыр разјаснөтел-нөј уж нудөны коланлун случаын чукөртсө агіткол-лективлөн өчерөдтөм соб-раніе агітаторјасөс ін-структурујтөм вьлө.

8. ВКП(б)-лөн карса, ра-јонса да заводса комітетјас нудөдөны агітколлективјасса вескөдлысјаслы регуларнөј інструктаж төлысын кы-кыс не шөчжыка.

9. Кадыс-кадө нудөсөны агітаторјаслөн карса, ра-јоннөј, общезаводскөј со-вещаніејас агітационнөј ужлөн јонжыка важнөј воп-росјас куза.

10. Агітаторјас долженөс сетны торјөн ыжыд вніма-ніе вопросјаслы, кодјас кыпөдны ужалыс јөзлөн. Тајө вопросјас јылыс агі-таторјас долженөс інфор-мірујтны цехса парторгөс, парткомса секретарөс да агітколлективса вескөдлыс-өс, кодјас долженөс сетны агітаторјаслы бур інструк-таж сувтөдөм вопросјас вьлө вөчакыс сетөм могыс.

11. Агітколлективын агі-татор бөстө өтсөд бесө-дајаслыс да докладјаслыс планјас да конспектјас составляјтөмын, кыга, га-зөт, карта, художествен-нөј произведөніе вьлын ужалөмын, нагляднөј посо-біејас іспользујтөмын.

12. Агітаторјас нудөдөны асланыс ужлыс днөвнөк да ужалыс јөзөс інтересүтыс вопросјас учөтывајтөм.

13. Агітколлектив собра-ніе вьлын бөрјысөс агіт-коллективлөн староста јон-жыка опыннөј агітаторјас лыдыс, коді нудөд агіткол-лективлыс уж учөтывајтөм да отсалө руководөтөмлы кутны бьдлунја јітөд агі-таторјаскөд.

14. Парткабінетјас нуд-өдөны агітаторјаскөд груп-повөј да індівідуалнөј кон-султанціјајас, котыртөны агі-таторјаслы бьдлунја өтсөд література, картајас, діа-граммајас, картінајаслыс ре-продукціјајас, патөфоннөј пластінкајас, газөтјасыс вы-резкајас бөрјөмөн. Партка-бінет бөрјө агітаторјаслы местнөј матеріал республі-ка, крај, област, кар, ра-јон, предпріјатіе, цех, кол-хоз, совхоз куза да с. в.

Парткабінет котыртө агі-таторјаслы спеціалнөј лек-ціјајас, докладјас, өшөдалө літературалыс спөсокјас да котыртө рекомөндујтан лі-тературалыс темајас куза выставкајас.

(Воөтөма „Спутнык агітатора“ журналыс жөдөдөмөн).

1) 1906 во нојабр 9 лунса закон-өн разрешөтөма общөнапыс петөм, сетөма право высөлајтчыныс хутор-јасө да отрубјасө. Тајө законөн ца-різм көсөіс јонмөдөны өктын кула-чество да сіјө ноғөн ыжөдөны асысө соціалнөј база өктыс.



**А. Журкина**  
ветврач  
**ВӨВЈАСЛӨН МЕНІНГІТ ДА СЫКӨД ТЫШ**

(Пом. Заводітчөмсө візөд 39 №)

Менінгіт төдмалөм куза уж СССР-ын бөрја војасө көт і муніс төдчымөнја во- зө, но общөдј сложнос- тын тајд інфекціја кузаыс сведеніјас зев на же- бөс. Онөз абу төдса нату- ралнөд інфекціја передајт- чөмлөн, налөн организмө пыран тујлөн способјас да онөз абу установітөма еск- ретјаслөн заразност да сек- ретјас, кодјас выфелатч- чөны вісыс вөвјасөн.

Кыз паскалө інфекціја, мі стөча ог-ө на төдөдј. Та серті і торја меропріјатіе- јас пріменајтөм онөз ас уланыс оз імеітны чорыд научнөд базајас. Міјан, вет- спеціалістјас да научнөд работнікјас возын сулалө первој өчерөда могөн— разрешітны тајө став не- јаснөд сторонајассө.

Профілактіческөд меро- пріјатіејас: сы вөсна, мы јыжјас, гырыс да посны ро- гатөд скөт вермасны вөв- сыны інфекціја скрытөја новлөдлысјасөн, колө ус- тановітны сізі, медым вөв- јас олсны зік ізолірован- нөја да ез сопрікасајтчыны накөд. Вөвјасөс омөла дө- зөдрітөм, омөла најөс вер- дөм да візөд, најөс јона експлоатірујтөм — јавлајт- чөны моментјасөн, кодјас способствуйтөны вісөм нөш- та јонжыка паскалөмлы да смертност содөмлы, код- јасөс пыр жө колө возыв устранітны. Та могыс сла- бөдј да омөла вердөса вөв- јасөс колө торјөдавны тор- ја группајасө, чорыда соб- лудайтны кормовөд режім да та дырји быт сетны вы- на көрымјас. Уж устано- вітны умереннөд нагрузка- өн, а көнјасын колана, вет- врач лібө ветфелдшер ін- дөдјас серті, вөвјасөс колө мездыны став пөлөс уж- јасыс. Кормовөд раціонкөд шөщ вөвлы суткын өтчыд колө сетны 10 грамм по- вареннөд сов.

Быд інфекціја дырји ме- ропріјатіејас вескөдчөны, медвоз, заразаныс істоч- нікјас устранітөм вылө. Та серті участок лібө хожај- ство, көнјасын установітө- ма менінгіт, тајө места- јасас правітелствоын пук- тысөд карантін. Вісыс да вісөм куза подозревалтөм вөвјас долженөс ізолірујт- сыны здоровөдјасыс. Та могыс колө став вөвјасөс

регуларнөја відлалөм: на- лыс температура мерајтөм, төдмавын вөвјасөс, кодјас- лөн слөзістөд оболочкајас імеітөны віж окраска, поніженнөд апетітлыс, вја- лостлыс, пөсалөмлыс, өдјө музөмлыс прізнакјас імеі- төмөн.

Став вісыс да подозрі- телнөд вөвјас подвергалт- чөны сімтоматіческөд лече- ніјөд. Зараженнөд хожај- ствоыс благополучнөд хо- жајствоө, а сіз жө здоро- вөд местностјасыс небла- гополучнөдјасө вөвјасөс нүдөдөм не должен допус- кајтчыны, сы вөсна, мыј та дырји вермасны заразіт- чыны вылө воспріимчівөд жівотнөдјас.

Неблагополучнөд хожај- ствојасын здоровөд вөвјас- өн ужалөм допускајтчө сөмын пораженнөд хожај- ство префелын і не тыр нагрузкаөн, та дырји объа- зателнө вөвјаслы сілнөд көрымјас сетөмөн.

Вөвјаслөн усөм случајын пыр жө налыс шөјсө колө нуны скотомогілнікјас вы- лө да сујны муө 3 мет- рыс не лөпкыджык сунтаө, та бөрын нүдөсө дезинфек- ціја ветврач лібө ветфелд- шер індөдјас серті.

Вісөм вылө подозревалт- төм вөвјас помещеніе- ын, кодјас ізолірујтөмаөс ассыныс вынјас восстано- вітөм вылө да ползуйтчөны временнөд шөјччөдөн, сіз жө колө нүдөны дезинфек- ціја. Вісөм вөвјас бурдөм бөрын уж вылө допускајт- чөны сөмын 30 лун колөм бөрын. Кујөд ідралөм ну- өдны обезвреживаніјелыс (кујөдјасө самонагреваніе вылө чукөртөм) біологічес- көд метод пріменајтөмөн. Тајө ужыс нүдөсө вет- врачлөн індөдјас серті.

Менінгітөн вісыс да по- дозрітелнөд вөвјас нахо- дітчөны ізоляціяын, најөс обслуживајтө торја обслу- живајушщөд персонал, коді должен снабжајтчыны спец- одеждаөн: халатјасөн да галошіјасөн.

Карантін снімајтчө да јөзөсө вөвјаслөн медбөр- ја усөм случајсаы лібө справітчөмсаы 40 лун колөм бөрын да, кор вісыс вөвјаслөн вөвлөм помещ- еніејасын тырвыјө бура лоасын нүдөдөмаөс очіст- кајас да дезинфекціјајас.

**Колхознөд сөм таргајтысөс колө кыскыны кывкутөмө**

Ластаса „Зар’а свободы“ колхозыс колхознік Канев Нікіта Васілјевіч, коді Ыжман вөрүчастокын ужал- іс брігадірөн, гусаліс уна колхознөд сөм.

Тајө вөрүчастокас төв- быд колхозлөн ужаліс 7 вөв, код вылө колхоз дол-

жен вөлі пөлучітны сөм, но Канев сөмсө ез сдөјт колхоз правленіјелы, а ставсө пөшти јуіс віна вы- лө.

Колхознөд сөм гусалыс Каневсө колө кыскыны кывкутөмө.

Канев.



Англіја поддөрживајтө Італіјалыс Франціјакөд „ма- тыстчөм“ куза зілөм. Художнік В. Лівөвічлөн фото. ТАСС-лөн Бјуро-көше.

**Германіјаын фа- шістскөд режімөн недовольствуйт- чөмлөн содөм**

Амеріканскөд печат јүөртө Германіјаын фашістскөд режімөн недовольстволөн содөм јылыс. Фашістјас эверскөја расправлајтчөны асланыс протівнікјаскөд. Германскөд турмајасын да концентраціоннөд лагерја- сын төмітчө 500 сурсыс увжык політөческөд заклю- чоннөд.

Жестокост да прөсле- ваніејас вылө візөдтөг, бөрја воө антөфашістскөд пропаганда төдчымөнја јон- міс. 1936-1937 војаскөд өт- кофалөм серті бөрја воө антөфашістскөд література іздајтөм да паскөдөм кып- тіс 3 пөв. Гітлерлы да Муссолінілы Рузвелтлөн посланіе, коді ез пет гер- манскөд печатын, вөлі ле- зөма антөфашістјасөн спец- іалнөд брошјураын да паскөдөма Германіјаса 20 карын. Некемын лун чөж сіјө транслірујтөіс антөфа- шістскөд радіостанціјаөн, коді онөз, гөстаполөн став вынјас вылө візөдтөг, абу өбнаружітөма.

Неважөн Берлінын де- монстрірујтөіс агітационнөд кінофілм, көні населеніе- лы сетсөсны „советјас“, кызі гөтөвітны картофел- нөд шыд јөйтөг да кызі сојанын јөј вежны селөд- кіөн да с. в. Монтажор сувтөдіс кінокартінаө кадр, кодын петкөдчысөс фа- шістскөд верхушкалөн рос- кошнөд да пышнөд олөм. Көт тајө картінаыс і Бер- лінын демонстрірујтөіс ставсө өті лун, та јылыс сорніјас ветлісны став кар паста. Монтажор, кызі сіјө ачыс вічысөс, вөлі пыр жө арестуйтөма.

Ыжыд фашістскөд пропа- гандістскөд аппарат нүдөдө војна кежлө дастысөм ку- за бешеннөд кампаніе да пытајтчө убөдітны населе- ніеөс сыын, мыј Германі- јасө „окуржајтөны“. Но тајө пропагандаыс оз пөл- зујтчы населеніе пөвсын некушөм успехөн.

(ТАСС).

**ПӨЖАРЈАС ДУГӨДӨМ КУЗА ПРЕ- дУПРЕДІТЕЛНӨД МЕРАЈАС НУӨДӨМ ЈЫЛЫС**

Ізөва рајісполком прөзідіумлөн объектаелнөд шүөм

Соціалістөческөд собст- венност дөзөдрітөм да Ізөва рајонса терріторіја вылын пөжарјас лөдөм куза преду- предітелнөд мерајас јон- мөдөм могыс, 1931 воса март 30-өд лунса объекта- телнөд шүөм вылө мыжеө- мөн, рајісполкомлөн прө- зідіум шүө:

1. Государственнөд пө- жарнөд надзор органјаслөн індөдјас јітөдөын, шөктыны өіктөсөветјаслы, колхозјас- лы, прөдпріјатіејаслы да учреждөніејаслы јонмөд- ны материалнөд складјас, прөізводственнөд базајас да обществөвеннөд зданіе- јас дөзөдрітөм. Пыр жө прө- ведітны тыр даслунө став імеітчыс пөжарнөд інвен- тар да налыс тырмытөм лыд содтыны вылыс нөбөм шөт вөстө да өбеспөчітны на- јөст тыр ісправностын візөм.

2. Шөктыны колхозјасса, рајоннөд да сөлскөд учре- дөніејасса да организаци- јајасса вескөдлысјаслы пыр жө нүдөны налы прінадле- жітыс терріторіјајас вылыс өдјө воспламенајтчыс ма- териалјас ідралөм да нүд- өдны неісправнөд пачјас да трубајас ремонтірујтөм. Трубајас весалөм нүдөны төлысын өтчыдыс не шөч- жыка. Ідравны јукмөсјас (колодејас) да вөјөдны колана пөрадокө водојом- јас да подјездјас.

3. Сөлскөд населеніелөн массөвөја сезоннөд ужјас вылө петөм бөрын, дугөд- ны ічөт чөлафјасөс өтно- нысө колөм.

4. Гөжөса кадын быд кер- ка дорын імеітны ва тыра бөчка.

5. Гөжөса кадын дугөдны: а) улычјас вылө пөс шөм

да пөјім петкөдөм; б) населоннөд пункт чер- таын шөм сотөм, дөгөт да сірөва лөзөм;

в) леснөд массива смеж- нөд площадајас вылыс му- јас улө места сотөм нүдөдөм, көні опаснө пөжарнөд өт- ношеніеын. Торја не- өбөходімот дырји торја участокјас обрабөтајтөм нүдөны сөмын рајісполком да рајоннөд пөжарнөд ін- спекціјајаслөн разрешөніе серті.

6. Тајө шүөмсө наруші- төмын мыжајас, а сіз жө, кодјас оз көсөсны олөмө пөртны протівөпөжарнөд меропріјатіејас јылыс госу- дарственнөд пөжарнөд надзорлыс прөдложөніејас, подвергалтсөны адміністрат- тівнөд пөрадокын 100 шөјт штрафөз лібө өті төлысөса сөрокөн мырдөна ужөдө- мөз. Умышленнөја, а сіз жө должностнөд јөзлөн прөстүпнөд халатностөн өзтөм случај дырји, мыжајас кыскысөдны уголовнөд кыв- кутөмө РСФСР-са уголов- нөд кодекслөн соответ- ствујушщөд статтөјајас куза.

7. Тајө объектаелнөд шү- өмыс паскөдчө Ізөва рајон паста да лоас вынаөн газө- тын петөмсаы 15 лун кол- өм бөрын да действуйтө өті во.

8. Тајө постановленіејасө выполнајтөм куза контрол пуктыны міліціја, өіктөсө- ветјас да НКВД-лөн госу- дарственнөд пөжарнөд над- зор вылө.

Рајісполкомын јуралыс— **В. Јураөв.**

Рајісполкомын секретар- лыс объектаелнөд нүд- дыс— **Бөрентөјева.**

**ПІГМӨЈАС БӨРӨСА**

1939 воса мај 10-өд лун- са, 36 (1451) номера газө- тын вөлі лөзөма „Артејев потворствуйтө прогүлшщөк- јаслы“ заметка, код вылө пөлучітөм прокурорсаы та- щөм вөчакыс, мыј статтөын гіжөм фактјас зөннас збыл- місны да Брыкаланск өіктө- сөветса јуралыс Артејевсөс рајісполком прөзідіумөн вөтлөма уж вылыс.

\* \*

Мај 10-өд лунса, 36 (1451) номера газөтын вөлі лөзө- ма „Вузасыс мошеннічөд“ јургөждө заметка, код вы- лө пөлучітөм вөчакыс, мыј Філіпповалөн мошеннічөд- төмыс збыл вөвлөма, та- ыс сөлпо правленіејөдн мај 17-өд лунө Філіпповалы сөтөма стрөгөд выговор, чорыда прөдупредітөмөн.

\* \*

1939 воса апрел 27-өд лунса, 33 (1448) номера мі- јан газөтын вөлі лөзөма „Гөра-көза кежлө лөсөд- чөмын бырөдны бөрөколч- чөм“ јургөждө заметка,

код вылө рајөзө јүөртө, мыј Ластаса „Зар’а свобо- ды“ колхозлөн бөрја кадөн лоі вөчөма гөра-көза уж- јас куза сө мыј: мөдөдө пөлучітөм прокурорсаы та- щөм вөчакыс, мыј статтөын гіжөм фактјас зөннас збыл- місны да Брыкаланск өіктө- сөветса јуралыс Артејевсөс рајісполком прөзідіумөн вөтлөма уж вылыс.

Тырмытөмторјас бырө- дөм могыс рајөдөн сетсө прөктөческөд өтсөг колхоз- са вескөдлысө да бріга- дірјаслы.

Отв. редактор — **М. Артеөв**